

ปลากระโห้

เป็นปลาในวงศ์ปลาตะเพียนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มีลักษณะหัวโต ปากกว้าง ตาเล็ก ลำตัวสีคล้ำอมน้ำเงินหรือน้ำตาล ท้องสีจางครีบบางใหญ่

กินลูกปลาและแพลงก์ตอนเป็นอาหาร พบได้ในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำโขง ในปัจจุบัน มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์

ปลากราย, ตองกราย

เป็นปลาที่มีลำตัวแบนข้าง ท้องแคบเป็นสัน ปากกว้าง ครีบท้องมีขนาดเล็กมาก ครีบกันยาวกว่าครึ่งหนึ่งของลำตัว เกล็ดเล็กละเอียด ลำตัวสีเทาเงิน เหนือครีบกันมีจุดสีดำล้อมรอบด้วยสีขาว เรียงกันตั้งแต่ 3 - 20 ดวง

กินกุ้ง ลูกปลา หรือสัตว์น้ำขนาดเล็กเป็นอาหาร พบได้ทั่วไปในแม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง และจะพบได้ชุกชุมในบางฤดูกาล

ปลาแก้มช้ำ, ปก, ป้อม

เป็นปลาที่มีลำตัวแบนข้าง หัวเล็ก ตาโต แก้มจะมีแต้มสีส้ม โคนครีบทองที่จุดสีดำ ครีบทองแดงเรื่อ ๆ ส้มหรือแดงสด ครีบทองเว้าลึก และมีแถบสีคล้ำที่ขอบทั้ง 2 แฉก เกล็ดค่อนข้างใหญ่ ครีบท้อง ครีบก้นและครีบท้องมีสีแดง

กินสาหร่าย และแพลงก์ตอนเป็นอาหาร พบชุกชุมทั่วไปตามแม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง

ปลาเวียน,คง

เป็นปลาที่มีลำตัวทรงกระบอก หัวมนริมฝีปากหนา มีหนวดที่ริมฝีปาก 2 คู่ เกล็ดใหญ่ ลำตัวสีทองหรือเทาเหลือฟ้า ขอบเกล็ดมีสีคล้ำแต้มดูเหมือนมีลาย ท้องสีจาง ครีบกันเล็ก

กินพืช น้ำ เมล็ดพืช และผลไม้เป็นอาหาร พบได้บริเวณลำธารและน้ำตกในป่า ปัจจุบันพบได้ไม่บ่อยนัก แต่ยังมีให้พบเห็นได้ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และถือเป็นปลาประจำจังหวัดเพชรบุรีอีกด้วย

กินปลากุ้ง และแมลงน้ำเป็นอาหาร พบได้ในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน่าน แม่น้ำป่าสัก และ
บึงบอระเพ็ด ปัจจุบันสูญพันธุ์แล้วจากประเทศไทย

ปลากัด, กัดไทย

เป็นปลาที่มีลำตัวทรงกระบอกและแบนข้างเล็กน้อย หัวสั้น ปากเล็ก ครีบหางใหญ่ ครีบท้องเป็นเส้นยาว ลำตัวสีน้ำตาลอ่อนเหลืองแดง น้ำเงินหรือเขียว ครีบสีแดง ตัวผู้จะมีสีสดใสไสมากกว่าตัวเมีย

กินแพลงก์ตอนสัตว์ ตัวอ่อนแมลงน้ำเป็นอาหาร พบได้ตามแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีพรรณไม้น้ำปกคลุม สถานะปัจจุบันกำลังถูกคุกคามในถิ่นอาศัย

ปลาตะเพียนทอง, เลียนไฟ, อีแจะ

เป็นปลาที่มีลักษณะลำตัวแบนข้าง หลังยกสูง หัวเล็ก ตาโต มีหนวด 2 คู่ ลำตัวมีสีเหลืองหรือทอง ครีบท้องเป็นสีเหลืองส้ม สลับแดง หางสีเหลืองขอบหางเป็นสีแดงส้ม กระโดงหลังสีแดงหรือส้ม ปลายครีbsdามีขอบสีขาว อยู่รวมกันเป็นฝูง

กินพืชและสาหร่ายขนาดเล็กเป็นอาหาร หากินบริเวณผิวน้ำพบได้ทุกชุมชนในแม่น้ำ ลำคลอง หนองบึงทั่วไป

ปลาชะโอน

เป็นปลาที่มีลักษณะลำตัวเรียวยาว แบนข้าง พื้นลำตัวเป็นสีน้ำตาล แลมีลวดลายจางๆ เป็นลักษณะกระดำกระด้าง เหนือครีบอกมีจุดสีดำขนาดใหญ่ ข้างละจุด ปากเขี้ยว 2 คู่ ครีบหางเว้าลึก ครีบหลังมีขนาดเล็ก

กินลูกปลา กุ้ง และตัวอ่อนของแมลงเป็นอาหาร พบได้บริเวณลุ่มแม่น้ำภาคกลางและภาคอีสาน ในปัจจุบันลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วในแหล่งน้ำธรรมชาติ

ปลาเสือพ่นน้ำ

เป็นปลาที่มีลำตัวป้อมสั้นแบนข้างมากชอบว่ายน้ำอยู่บริเวณผิวน้ำ ปากเฉียงขึ้นข้างบน ตาโต ปากกว้าง ด้านข้างลำตัวมีดวงกลมจำนวน 4-5 ดวง ท้องสีจางอมเหลือง ครีบหางสีเหลือง ปลายตัดตรงหรือเว้าเล็กน้อย

กินลูกกุ้ง แมลงน้ำและลูกปลาเป็นอาหาร มีความสามารถในการพ่นน้ำออกจากปากเพื่อยิงแมลงที่เกาะอยู่บนต้นไม้ตามแนวชายน้ำ สามารถพบได้ทั่วไปตามแม่น้ำลำคลองที่มีทางเชื่อมกับแม่น้ำหรือปากแม่น้ำ

ปลาเทพา, เลิม

เป็นปลาไม่มีเกล็ด ลำตัวเรียวยาว หัวโต ปากกว้างมีฟันแหลมคม มีหนวดเล็กสั้น 2 คู่ กระโดงหลังสูง ครีบหูและครีบท้องมีก้านครีบเดี่ยวอันแรกยื่นเป็นเส้นยาวมาก

กินสัตว์น้ำมีชีวิตรและซากสัตว์เป็นอาหาร พบได้ในแม่น้ำสายหลักที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา ปัจจุบันใกล้สูญพันธุ์ไปจากแหล่งน้ำธรรมชาติ

ปลาหลดจุด

เป็นปลาที่มีลำตัวเรียวยาว ด้านข้างแบน หัวเล็ก รูปร่างคล้ายปลากระโทง จะงอยปากเรียวยาวแหลม ที่ปลายมีหนวดสั้น 1 คู่ ปากเล็ก ตาเล็ก ครีบหางมีขนาดเล็ก ไม่มีครีบท้อง

กินไส้เดือน และตัวอ่อนแมลงเป็นอาหาร พบได้ตามแม่น้ำและลำคลอง ในปัจจุบันพบน้อยลงในธรรมชาติ

ปลากระดี่หม้อ

เป็นปลาที่มีลำตัวป้อมสั้น แบนข้าง ครีบหลัง ครีบหางและครีบกันมีขนาดใหญ่ มีก้านครีบอกยาวเป็นเส้นริ้ว ลำตัวสีเทาเงินเทาอมฟ้า มีริ้วดำพาดขวางเป็นทางประตลอดลำตัว มีจุดสีดำที่คอคอดหางและกลางตัวแห่งละจุด

กินตะไคร่น้ำ และแมลงเป็นอาหาร พบได้ชุกชุมทั่วไปตามลำธาร หลอง หนองและบึง

ปลาทรงเครื่อง

เป็นปลาที่มีลำตัวเพรียวกลม ปากเล็ก มีหนวด 2 คู่ เก็ดเล็ก ลำตัวสีคล้ำ ท้องสีจาง ครีบมีสีดำคล้ำ ยกเว้นเฉพาะบริเวณครีบท้องมีสีแดงสด

กินตะไคร่น้ำและอินทรีย์สารเป็นอาหาร พบได้ในแม่น้ำสายหลักทั่วทุกภาคของประเทศ มีสถานะใกล้สูญพันธุ์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ

ปลากระดี่จุด

เป็นปลาที่มีลำตัวยาวแบนข้างเล็กน้อย ปากกว้างมาก มีหนวดสั้น 1 คู่ ลำตัวสีเงิน ข้างลำตัวมีจุดสีคล้ำ 1 ดวง มีครีบสีแดงเรื่อ ๆ ครีบหลังเล็ก ครีบหางเว้าแฉก ขนาดเล็ก สั้น และมีแถบสีคล้ำ

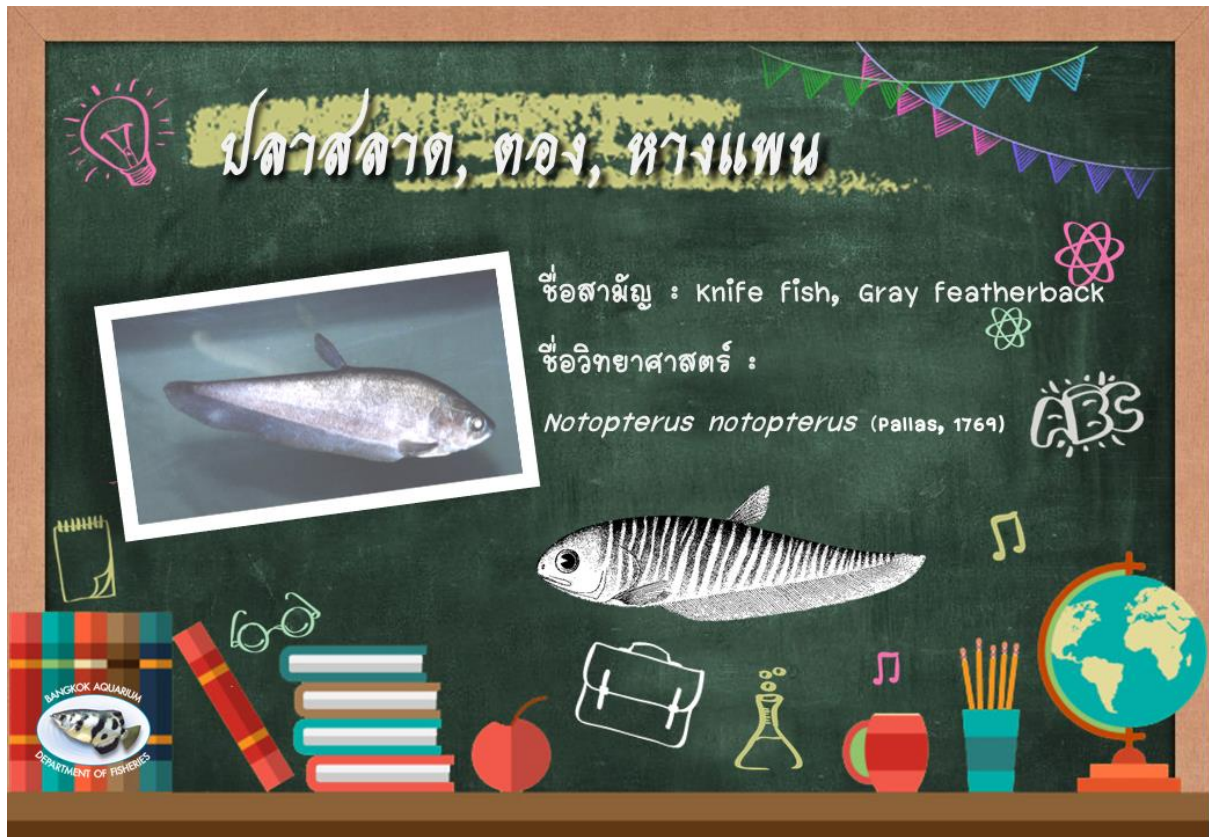
กินลูกปลาและลูกกุ้งเป็นอาหาร พบเจอบริเวณแม่น้ำและแหล่งน้ำหลาก

ปลาแขยงหิน

เป็นปลาที่มีลำตัวเรียวยาว แบนข้าง หัวแบนลงเล็กน้อย หนวดสั้น ปากเล็ก ท้องป่อง ท้องสีจาง ลำตัวสีเหลืองอ่อน หรือสีน้ำตาลอ่อน มีแถบขนาดใหญ่พาดขวางลำตัว 4 แถบ ครีบหางเว้าลึก

กินลูกปลา ลูกกุ้ง และแมลงน้ำเป็นอาหาร พบได้ชุกชุมตามแหล่งน้ำในแม่น้ำ ลำธารทั่วทุกภาค

ปลาสลัด, ตอง, หางแพน

เป็นปลาที่มีลักษณะคล้ายปลากลายแต่ขนาดเล็กกว่า ลำตัวสีเทาเงิน ไม่มีจุดสีดำเหนือครีบ
 กัน ยกเว้นในปลาวัยอ่อนจะมีลายบัง ลำตัวแบนข้างมาก ปากค่อนข้างกว้าง ครีบท้องมีขนาดเล็ก
 มาก ครีบท้องและครีบกันเชื่อมติดกันเป็นแผ่นเดียว

กินลูกปลา กุ้งขนาดเล็กและแมลงน้ำเป็นอาหาร พบได้ชุกชุมในแม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง
 ทั่วทุกภาคของประเทศ

ปลาฉิวหนวดขาว

เป็นปลาที่มีลำตัวยาวแบนข้าง นัยน์ตาโต ครีบหลังและครีบกันมีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกัน ครีบอกมีขนาดใหญ่ปลายแหลม ครีบหางปลายแหลมแยกเป็นแฉกลึก มีหนวดที่มุมปากยาวมาก มีแถบดำยาวตามลำตัว จากหลังตาจรดปลายหาง ตัวมีขนาดประมาณ 5 เซนติเมตร

กินแมลงและแพลงก์ตอนสัตว์เป็นอาหาร พบได้ทั่วไปในแหล่งน้ำจืด แม่น้ำลำคลองและหนองบึง

กินสัตว์หน้าดินจำพวกหอย และไส้เดือนน้ำเป็นอาหาร พบได้ชุกชุมบริเวณลุ่มน้ำภาคกลาง และในบึงบอระเพ็ด

อเมซอน

เป็นพรรณไม้น้ำล้มลุกอายุหลายปี ลำต้นเป็นเหง้าสั้นๆ อยู่ใต้ดิน ใบเดี่ยวแตกเป็นกอ มีรูปทรงหลายขนาดตั้งแต่ขนาดเล็กมากความสูง 25-75 มิลลิเมตร ถึงขนาดใหญ่มากกว่า 1 เมตร ใบมีความหลากหลายตั้งแต่รูปหอก รูปไข่หรือรูปร่างรี รูปหัวใจ และใบแคบยาวคล้ายริบบิ้น ปลายใบแหลมหรือมน ขอบใบเรียบ สีเขียว สีแดงอมน้ำตาล บางชนิดมีจุดประสวยงาม ก้านใบเป็นสามเหลี่ยมหรือกลม โคนก้านใบหุ้มประกบกันไว้ ก้านช่อดอกยาว ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงสีเขียวขนาดเล็ก 3 กลีบ กลีบดอกใหญ่บางสีขาว 3 กลีบ มีใบประดับสีเขียวรองรับ เกสรเพศผู้สีเหลืองจำนวน 6 อันหรือมากกว่า เกสรเพศเมียจำนวนมากอัดแน่นเป็นกลุ่มบนฐานรองดอกรูปกรวย ดอกบานอยู่บนก้านช่อดอกที่เรียงตัวแบบช่อกระจจะ (raceme) หรืออาจพบแบบช่อแยกแขนง (panicle) พืชน้ำสกุลนี้ออกผลแห้งรูปทรงกลม แต่ละผลย่อยแบบเปลือกแข็งเมล็ดล่อน (nutlets) ขนาดเล็ก 2.5-3 มิลลิเมตร มีลักษณะคล้ายปากนกยูงออกมารอบๆ ผลคล้ายหนามเม่น สามารถแพร่ขยายพันธุ์ได้ดีที่ระดับน้ำ 10-50 เซนติเมตร. มีแสงครึ่งวัน-เต็มวัน มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกากลางและอเมริกาใต้

มีประโยชน์ในการนำไปปลูกเป็นพรรณไม้น้ำสวยงามประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

ค่าน้ำช่อห้อย

เป็นพืชล้มลุกที่มีอายุหลายปี ลำต้นเป็นเหง้าใต้ดิน ส่งกอใบและดอกเจริญเหนือน้ำ สูงประมาณ 2 เมตร ใบเดี่ยว โคนก้านใบแผ่เป็นกาบหุ้มประคบไว้แผ่นใบใหญ่รูปไข่ยาว ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลมขนาดใบประมาณ 15-25 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อแบบช่อดอกรวม ก้านช่อดอกกลมเรียวยาว แข็ง เจริญจากเหง้าใต้ดินส่งดอกให้เจริญเหนือกอใบ ดอกย่อยประกอบด้วยกลีบเลี้ยง 3 กลีบขนาดเล็ก กลีบดอก 3 กลีบ สีม่วงอ่อน เกสรเพศผู้ 1 อัน เกสรเพศผู้ที่เหมือนกลีบดอกและเป็นหมัน 2 อัน รังไข่มี 3 ช่อง ผลเดี่ยวรูปไข่ยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร

สามารถกระจายพันธุ์ได้ในบริเวณดินเหนียวที่ชุ่มชื้น และมีอินทรีย์วัตถุสูง จนถึงน้ำลึก 25-40 เซนติเมตร มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกากลาง ทวีปอเมริกาใต้ รวมทั้งทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา

ประโยชน์เพื่อใช้ปลูกเป็นไม้ประดับ

แอมแมนเนียแดง

มีลำต้นสีเขียวอมแดง ตั้งตรง หรือทอดไปตามพื้น ลำต้นอวบหนาประมาณ 2.5-5 มิลลิเมตร สูงได้ถึง 50 เซนติเมตร ใบออกตรงข้ามกันและตั้งฉากกันเป็นคู่ ลักษณะใบเป็นรูปไข่ มีสีเขียวไปจนถึงน้ำตาลแดง ขนาดใบยาวประมาณ 25 มิลลิเมตร กว้างประมาณ 10-12 มิลลิเมตร มีดอกขนาดเล็กเกิดตรงซอกใบ ดอกสมบูรณ์เพศ ลักษณะดอกได้สัดส่วนกัน มีใบประดับรองรับ ส่วนของดอกประกอบด้วยฐานรองดอกที่แผ่กว้างเป็นรูปถ้วย มีกลีบดอกสีชมพูเข้ม 4 กลีบ มีผลแห้ง แก่แล้วแตก มีเมล็ดขนาดเล็กจำนวนมาก แอมแมนเนียแดงมีลักษณะเด่นคือ ลำต้นและใบที่อยู่ใต้น้ำจะมีสีน้ำตาลจนถึงสีแดงเข้ม

สามารถเติบโตและขยายพันธุ์ได้ดีในบริเวณน้ำขุ่นหรือที่ลุ่มน้ำขัง มีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา

สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปลูกเป็นพรรณไม้น้ำสวยงามประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

บัวสวรรค์ บัวญี่ปุ่น

เป็นพืชท่อน้ำหลายฤดู ลำต้นเป็นเหง้า มีขนาดใหญ่ฝังอยู่ในดิน มีรากยาว ใบมีลักษณะคล้ายรูปหัวใจ มีสีเขียวอ่อน บริเวณขอบใบมีลักษณะใส ก้านใบแตกออกจากเหง้าส่งใบชูขึ้นสู่ผิวน้ำ มีสีเขียวเข้มกว่าใบ ดอกเป็นดอกเดี่ยว มีสีเหลือง ก้านดอกมีสีเขียว ดอกมีขนาดเล็ก รูปถ้วย เมื่อบานเต็มที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 4-6 เซนติเมตร อยู่เหนือน้ำ กลีบเลี้ยงมีจำนวน 4-5 กลีบ สีเขียวหรือสีเหลือง บางครั้งสีออกแดง กลีบดอกมีขนาดเล็ก สีเหลือง อดรูปจานคล้ายเกสรเพศผู้ หรือลักษณะคล้ายเกล็ดหนา มีสีเหลืองหรือเหลืองปนแดง รั้งไขยาวกว่ากลีบดอกและเกสรเพศผู้ ผลเป็นผลสด เมล็ดมีลักษณะเป็นรูปไข่ กลีบเลี้ยงติดคงทน

สามารถเติบโตและขยายพันธุ์ได้ดีในบริเวณแหล่งน้ำนิ่ง หรือน้ำลึกที่ไหลช้า ๆ มีถิ่นกำเนิดในประเทศญี่ปุ่นและคาบสมุทรเกาหลี

สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปลูกเป็นพรรณไม้น้ำสวยงามประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

แพงพวยน้ำ, ผักแพง, ผักแฝง หรือ ผักปอดน้ำ

ลำต้นทอดยาวไปตามผิวน้ำหรือบนดินเหลว มีความสูงของต้นประมาณ 30-60 เซนติเมตร ลำต้นอวนน้ำกลมผิวมัน มีสีเขียวอมสีแดงเล็กน้อย ตามข้อของลำต้นที่ลอยน้ำมีรากออกเป็นกลุ่ม ๆ และมีนวมสีขาวคล้ายฟองน้ำช่วยพยุงให้ลอยน้ำได้ดี ใบเดี่ยวรูปไข่ปลายมนออกสลับกัน มีขนาดกว้างประมาณ 0.5-2.5 เซนติเมตรและยาวประมาณ 1.5-5 เซนติเมตร ผิวใบด้านบนเป็นมันก้านใบยาว ดอกเดี่ยว ก้านดอกมีความยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร ดอกเป็นสีขาว ใจกลางของดอกเป็นสีเหลืองอ่อน กลีบดอกมี 5 กลีบ มีกลีบเลี้ยง 5 กลีบ เกสรเพศผู้มี 10 ก้าน เกสรเพศผู้มีสีเหลืองติดอยู่บนกลีบดอก เกสรเพศเมียมี 1 ก้าน มีรังไข่ 5 อัน ออกดอกได้ตลอดทั้งปี ผลมีรูปร่างเป็นรูปทรงกระบอกขอบขนาน ยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3 มิลลิเมตร มีเมล็ดมาก สีดำหรือสีน้ำตาล ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ดและการแยกต้นปลูก

สามารถเติบโตและขยายพันธุ์ได้ดีในบริเวณชานน้ำ หนองน้ำ คู คลอง บึง นาข้าว ตามห้วย มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาใต้

สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการรับประทานเป็นอาหารผักจิ้ม มีสรรพคุณทางยา เช่น แก้ไข้หวัด แก้อาการปวดฟัน แก้อ่อนใน แก้เบาหวาน ลดความดันโลหิต และปลูกเป็นไม้ประดับ

ดาวกระจาย เขากวาง

ลำต้นแข็งตั้งตรง มีข้อปล้องเห็นชัดเจน ใบเดี่ยวออกจากลำต้นแบบตรงกันข้ามและตั้งฉากกับคู่ถัดไป ใบมี 2 แบบ ใบใต้น้ำเป็นแฉกลึกแบบ pinnate หรือ deeply lobe เหมือนเขากวาง ใบบางนิ่ม สีเขียวอ่อน ใบเหนือน้ำรูปไข่ ขอบใบหยักเป็นซี่ฟันเลื่อย สีเขียวแก่ ใบหนาและอ่อนนุ่ม มองดูคล้ายกำมะหยี่ ดอกมีสีม่วงออกเป็นช่อตามซอกใบมีดอกย่อย 1-3 ดอก ไม่มีก้านช่อดอก ดอกย่อยเป็นดอกสมบูรณ์เพศ ประกอบด้วยกลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีเขียว ยาว 3-5 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยงติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 แฉก ขนาดความยาวไม่เท่ากัน กลีบดอกมี 5 กลีบ โคนกลีบติดกันเป็นหลอด ปลายกลีบแยกเป็น 2 ส่วน ส่วนบนมี 2 แฉก สีม่วงอ่อน ส่วนล่างมี 3 แฉก สีม่วงแก่ ด้านในของกลีบดอกมีลวดลายเป็นสีม่วง

เป็นพืชที่สามารถเจริญได้ทั้งใต้น้ำหรือชายน้ำ โดยรากเจริญอยู่ใต้น้ำแต่ใบเจริญเหนือน้ำ ชอบขึ้นในน้ำที่มี pH 6.5-7.0 อุณหภูมิของน้ำ 24-28 องศาเซลเซียส มีถิ่นกำเนิดในทวีปอินเดีย ประเทศบังกลาเทศ ภูฏาน อินเดียและเนปาล

สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปลูกเป็นพรรณไม้น้ำสวยงามประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

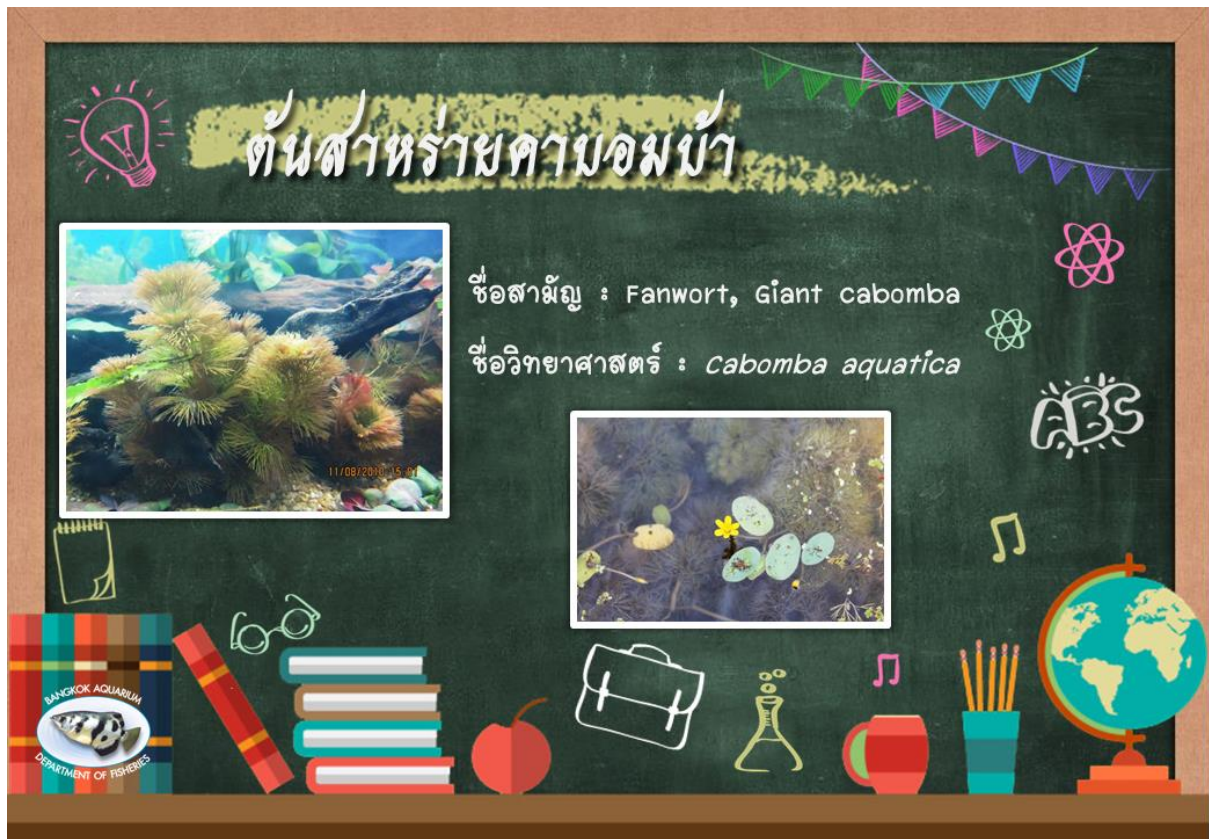

ใบพาย

ลำต้นใต้ดิน ใบแตกรอบลำต้นเป็นกอ มีกาบใบโอบหุ้มลำต้น แผ่นใบมีสีส้มและรูปร่างหลายแบบ บางชนิดเป็นรูปหอก รูปไข่ รูปรี ใบยาวขอบขนาน หรือเรียวยาวคล้ายหญ้า แผ่นใบสีเขียว เขียวมะกอก เขียวอมน้ำตาล แดงถึงสีม่วง บางชนิดขอบใบหยักเป็นคลื่น ส่วนใหญ่ความยาวแผ่นใบ 10-20 เซนติเมตร ความกว้างแผ่นใบ 2-4 เซนติเมตร ช่อดอกแบบช่อเชิงลด มีใบประดับขนาดใหญ่บิดเป็นเกลียว ส่วนบนเปิดออกเป็นปากแตร ส่วนล่างเป็นหลอดมีดอกย่อยอยู่ภายในแบบแยกเพศอยู่ด้วยกัน ผลเป็นแบบผลสดแบบ berry ขยายพันธุ์โดยตัดแบ่งไหลที่มีต้นงอกใหม่ไปเพาะชำ

เป็นพืชที่สามารถเจริญได้ทั้งบริเวณที่ชื้นแฉะและใต้น้ำ มีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชีย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปลูกเป็นพรรณไม้น้ำสวยงามประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

สาหร่ายคาบอมบ้า

เป็นพรรณไม้ใต้น้ำจำพวกสาหร่าย ลำต้นมีกิ่งจำนวนมาก ยาว 2 เมตร ลำต้นและก้านใบจะมีสีแดง ใบมีก้านใบยาว 2-4 เซนติเมตร ใบจะแตกเป็นวงรอบข้อเดียวกัน แผ่นใบหยัก สีเขียว ยาว 4-5 เซนติเมตร กว้าง 4-7 เซนติเมตร ใบใต้น้ำมีจำนวนใบ 80-150 ใบ มีรูปร่างกระจุกแบบกุหลาบซ้อน ใบลอยน้ำรูปร่างกลมและมีลักษณะเฉพาะเมื่อออกดอก ดอกจะโผล่พ้นผิวน้ำ ภายในของกลีบดอกสีเหลือง ภายนอกมีสีเขียว เกสรเพศผู้มี 6 อัน รังไข่มี 3 อัน เมล็ดเป็นรูปไข่

เป็นพืชที่สามารถเจริญได้ในแหล่งน้ำจืดและแม่น้ำ เจริญเติบโตได้ดีในน้ำที่มีอุณหภูมิ 22-28 องศาเซลเซียส pH 6.0-7.5 และมีแสงมาก มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาใต้ ประเทศบราซิล และเม็กซิโก

สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปลูกเป็นพรรณไม้ในตู้ปลาประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

พุทธรักษา

เป็นพรรณไม้ชาน้ำ ลำต้นเป็นเหง้าอยู่ใต้ดิน ลักษณะเป็นทรงกลม และเป็นข้อปล้อง ขนานกับพื้นดิน ผิวเหง้ามีเปลือกหรือเยื่อเป็นแผ่นสีน้ำตาลหุ้ม ใบมีแกนกลางเป็นทรงกลม และล้อมรอบด้วยก้านใบ สูงประมาณ 0.5-1 เมตร ก้านใบมีสีเขียว และมีนวลสีขาวปกคลุม แผ่นใบมีรูปร่างยาวรี ดอกแทงออกเป็นช่อยาวมีหลายสี แต่ละช่อมี 5-10 ดอก มีกลีบเลี้ยง 3 กลีบ กลีบดอกมี 3 กลีบ ตรงกลางดอกเป็นเกสรเพศผู้ 6 อัน มักไม่สมบูรณ์ โดย 3 อันแรกจะอยู่ขอบนอก และอีก 3 อัน จะอยู่ด้านใน ด้านในสุดจะเป็นเกสรเพศเมียที่มีความสมบูรณ์ 1 อัน ด้านล่างของเกสรเพศเมียเป็นรังไข่ที่มี 3 ช่อง ผลมีลักษณะกลมรี แบ่งเป็นร่องหรือพู เปลือกสีเขียวอมเทา หรือสีแดงเรื่ออมชมพู ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ ผิวเปลือกจะมีหนามอ่อนสั้นๆเต็มทั่วผล ด้านในมี 1-8 เมล็ด เมล็ดขณะผลอ่อนจะมีสีขาว เมื่อแก่จะมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลอมดำ มีเปลือกเมล็ดหนา

เป็นพืชที่สามารถเจริญได้ในริมน้ำหรือแอ่งที่มีสภาพชื้นหรือมีน้ำขัง มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาใต้ ประเทศบราซิล

สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปลูกเป็นไม้ประดับ รับประทานเป็นอาหารนิยมนำหัวหรือเหง้ามาทำเป็นแป้งสำหรับทำขนมหวานหรือทำเม็ดสาकु มีสรรพคุณทางยาโดยใช้ส่วนของดอกและเหง้า ช่วยบำบัดน้ำเสีย

แซกจิตทาเรีย

เป็นพืชมีดอก ใบเลี้ยงเดี่ยว มีต้นใต้ดินลักษณะเป็นแง่งหรือเหง้า มีไหลแตกออกไป มีรากฝอย ลำต้นมีผิวเรียบ ใบเป็นรูปไข่หรือเป็นแถบยาวคล้ายหูกำไล ใบที่เจริญเหนือน้ำมีลักษณะเป็นรูปหอก ใบที่เจริญใต้น้ำมีลักษณะเป็นแถบยาว ปลายใบแหลม ใบอาจมีความกว้างได้ถึง 1.5 เซนติเมตร และมีความยาวได้ถึง 45 เซนติเมตร ใบมีสีเขียวสดใส

เป็นพืชที่สามารถเจริญได้ทั้งบนบก ในที่ชื้นและใต้น้ำมีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาเหนือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปลูกเป็นพรรณไม้น้ำสวยงามประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

อวนเป็ยส

เป็นพืชล้มลุกอายุหลายฤดู ลำต้นเป็นลำต้นใต้ดิน มีข้อและปล้อง ที่ข้อมีตาที่จะเจริญไปเป็นลำต้นและใบ มีรากเป็นรากฝอย เหง้าและรากสามารถยึดเกาะบนขอนไม้หรือก้อนหิน ใบเดี่ยว แตกเป็นกอ มีรูปร่างใบหลายแบบ เช่น ใบรูปหอกกว้าง หอกเลี้ยว รูปไข่ แผ่นใบเรียบ ใบหนา มีสีเขียวเข้มหรืออาจมีสีอ่อน บางชนิดที่เป็นพันธุ์ปลูกมีสีขาวหรือแต้มสีขาว ดอกออกรวมกันเป็นช่อแบบสเปดิก (spadix) ช่อดอกประกอบด้วยดอกเพศเมีย และดอกเพศผู้ มีกาบประดับลักษณะคล้ายใบ มีสีขาว ขอบชั้นในที่ร่ม ชื้นแฉะ และมีความชื้นสูง สามารถปลูกเลี้ยงร่วมกับปลาสวยงามที่ชอบกัดกินใบพืชได้ เนื่องจากมีลำต้นและใบที่หนา และเหนียว

เป็นพืชที่สามารถเจริญได้ริมบริเวณฝั่งแม่น้ำหรือบริเวณที่ตื้นน้ำขังมีถ่านกำเนิดในทวีปทวีปแอฟริกา

สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปลูกเป็นพรรณไม้น้ำสวยงามประดับตู้ปลา และสวนน้ำ

ปลารากกล้วย, ช่อนทราย

เป็นปลาที่มีลำตัวเรียวยาว หางคอดเล็ก ปากแหลม ตาขนาดเล็ก อยู่ค่อนข้างด้านบนของหัว มีหนวด 3 คู่ ลำตัวสีน้ำตาลอ่อน ท้องสีจาง ครีบเล็กใส ครีบหลังสั้น

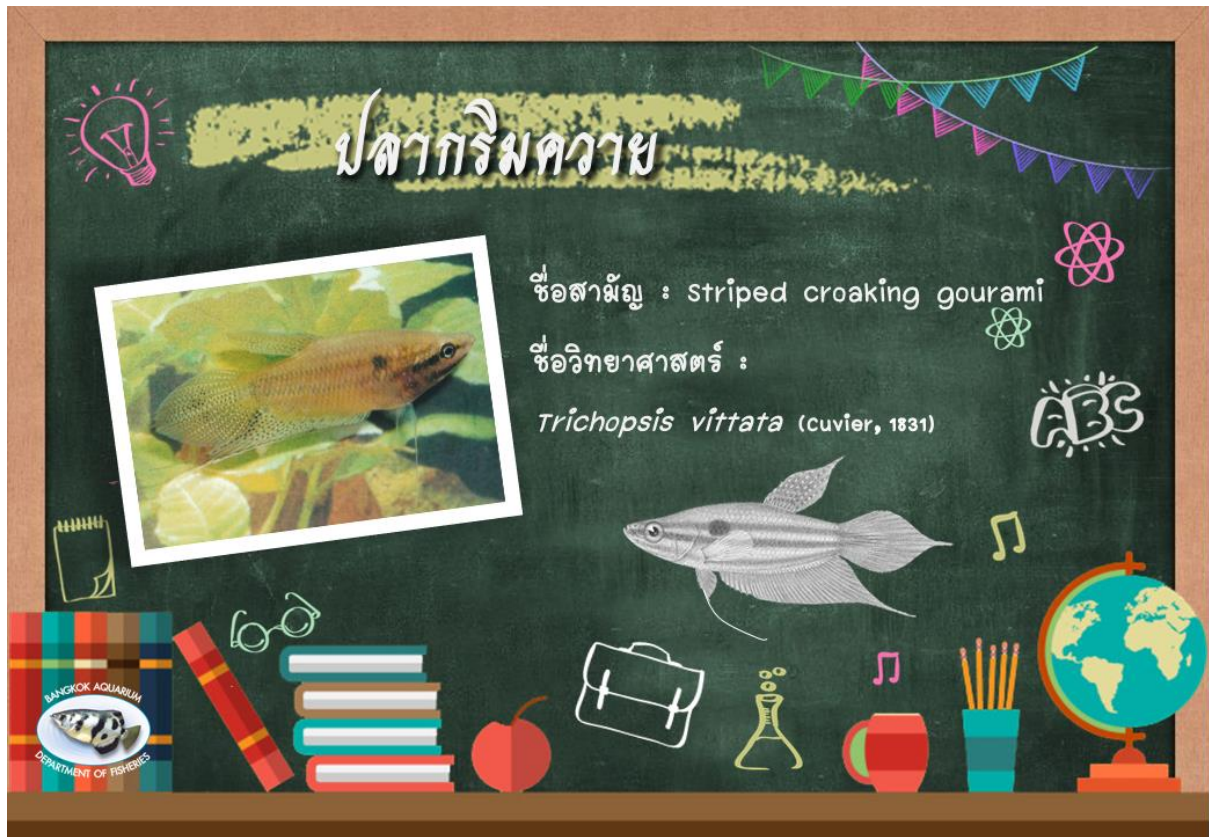
กินสัตว์หน้าดินขนาดเล็กเป็นอาหาร อาศัยอยู่ในแม่น้ำที่มีพื้นเป็นโคลนปนทราย ปัจจุบันพบได้น้อย

ปลาหลดลาย

เป็นปลาที่มีลำตัวเรียวยาว แบนข้าง ครีบหลัง ครีบหาง ครีบกัน ยาวติดต่อกัน ปลา
ครีบหางกลม ปากเล็ก ตาเล็ก ปลาขมุกเป็นวงสั้น มีลายดำพาดขวางลำตัว

กินลูกกุ้ง และตัวอ่อนแมลงเป็นอาหาร พบชุกชุมในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำแม่กลอง

ปลากริมควาย, กริมข้างลาย

เป็นปลาที่มีลำตัวรูปไข่แบนข้าง หัวเรียว ตาโต ครีบหลังอยู่ตอนกลางมีลักษณะเป็นครีบปลายแหลมยาว ครีบกันยาว ครีบท้องเล็กปลายเรียวแหลม ลำตัวสีคล้ำอมน้ำตาล หรือน้ำตาลแดง เหลือบเขียวอ่อน ครีบกันมีขอบสีแดงคล้ำ

กินตัวอ่อนแมลง ไรน้ำ และลูกน้ำเป็นอาหาร พบได้ชุกชุมทั่วไปตามหนองและบึงต่างๆ ทั่วทุกภาคของประเทศ

ปลาเล็บมือนาง

เป็นปลาที่มีลำตัวเรียวยาว รูปร่างกลมแบนข้างเล็กน้อย ปากอยู่ด้านล่าง หัวมีสีเขียวยาว มีแถบดำพาดยาวตามลำตัวจากหัวจนถึงโคนหาง

กินตะไคร่น้ำ และแพลงก์ตอนพืชเป็นอาหาร พบได้ชุกชุมในบางแหล่งน้ำ โดยเฉพาะในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำโขง

ปลาบู่มหิตล

เป็นปลาที่มีหัวขนาดใหญ่ ลำตัวแบนข้างมาก ปากกว้าง ฟันมีขนาดเล็ก ลำตัวสั้น ไม่เกล็ด บนหัว และบนฝาแผ่นปิดเหงือกมีเกล็ดขนาดใหญ่

กินลูกปลา ลูกกุ้ง และแมลงน้ำเป็นอาหาร ได้บริเวณปากแม่น้ำ

ปลาอีกรอง

เป็นปลาที่มีลำตัวป้อมสั้น หัวค่อนข้างกลม ปากเล็กมีหนวด 4 เส้น หัวมีจุดสีดำ มีลายดำ 2 แถบขวางลำตัว และแถบดำตามยาวของตัว 1 แถบ

กินแมลงและตัวอ่อนแมลงเป็นอาหาร พบชุกชุมในแม่น้ำ ลำธารในแถบจังหวัดตรัง, พังงา, นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี

ปลาซิวควาย, ซิวควายข้างเงิน

เป็นปลาผิวน้ำ ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง ว่ายน้ำได้ว่องไวคล่องแคล่ว ด้านข้างลำตัวมีแถบสีเงินหรือเหลืองสดอมส้ม พาดคู่ขนานไปกับแถบสีเงินตามความยาวลำตัว ครีบลึกสีเหลืองอ่อน และมีขอบคล้ำ ครีบทงเว้าลึก

กินลูกน้ำและตัวอ่อนแมลงขนาดเล็กเป็นอาหาร พบได้ทั่วไปตามแหล่งน้ำนิ่ง และพบชุกชุมมากในบางฤดูกาล

ปลาทะเพียนขาว

เป็นปลาที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน คู่บ้านคู่เมืองมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ลักษณะลำตัวแบนข้าง เกล็ดใหญ่ หัวเล็ก ปากเล็กอยู่ทางด้านหน้าสุด สีลำตัวเป็นสีเขียวยอมฟ้า ด้านหน้าสีน้ำตาลอมเทา ท้องสีขาวเงิน ครีบกันสีเหลืองปนส้ม

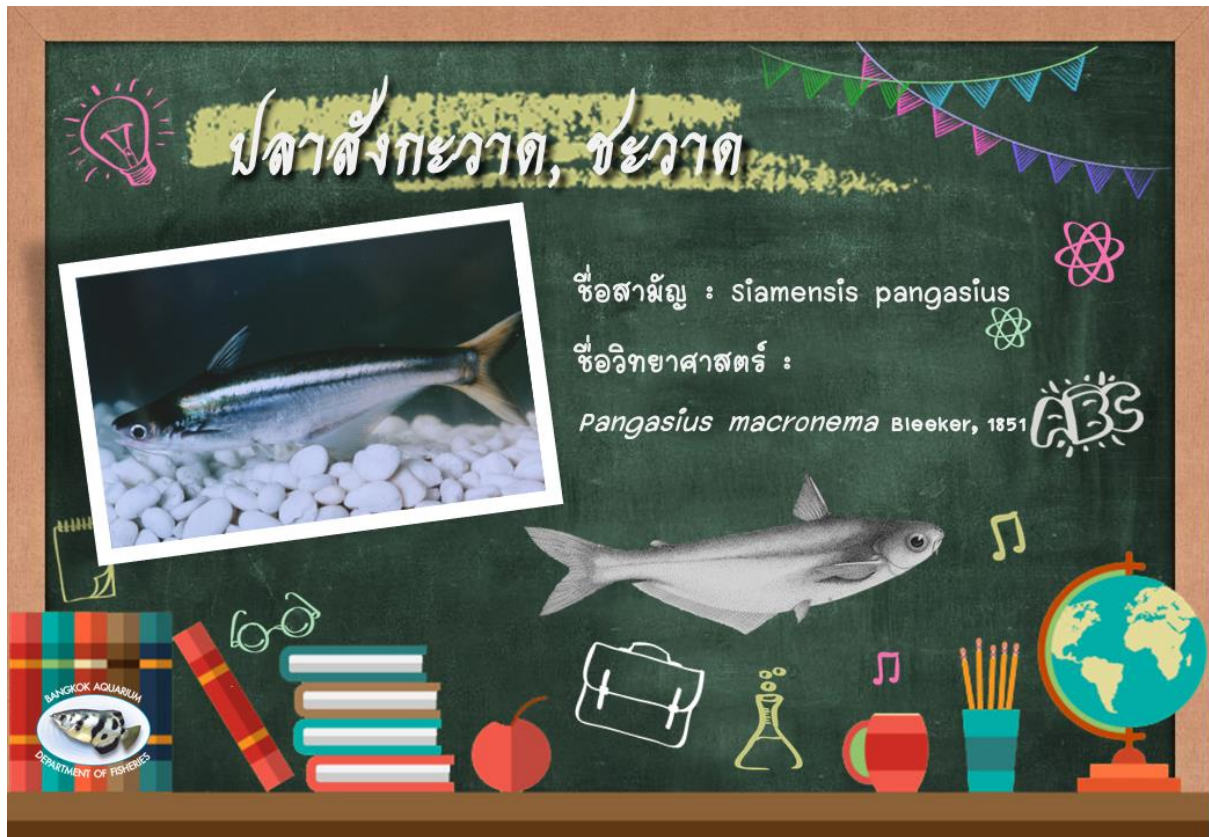
กินสาหร่าย ตะไคร่น้ำ และซากสัตว์เป็นอาหาร พบได้ทั่วไปและชุกชุมมากตามแม่น้ำหนอง บึง

ปลาช่อน, ปลาช่อนนา

เป็นปลาที่มีส่วนหัวค่อนข้างโต รูปร่างทรงกระบอกยาว ครีบหางเรียวยาวมน ปากกว้าง ภายในปากมีฟันเขี้ยวบนเพดาน ลำตัวสีคล้ำอมมะกอกหรือน้ำตาลอ่อน มีลายเส้นทแยงสีคล้ำตลอดทั้งลำตัว 6-7 เส้น ด้านท้องสีจางตัดกับด้านบน ครีบสีคล้ำมีขอบสีเหลืองอ่อน ครีบท้องจาง มีขนาดลำตัวประมาณ 30-40 เซนติเมตร

กินปลา กุ้ง แมลงและสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำเป็นอาหาร พบอาศัยอยู่ในแหล่งน้ำทั่วประเทศ ไทย พบไปจนถึงเอเชียใต้, พม่า และอินโดนีเซีย ชอบอาศัยในแหล่งน้ำที่น้ำนิ่ง ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งอาหารตามธรรมชาติ ได้ทั้งน้ำปกคลุมไปด้วยพืชน้ำและวัชพืช

ปลาสังกะวาด, ชะวาด

เป็นปลาที่มีลำตัวแบนข้าง ห้วนมน ตาโต มีหนวด 3 คู่ ฐานครีบหลังมีแต้มประ ปลาขนาดใหญ่มีสีเทาคล้ำเหลือบทองหรือเขียว ข้างลำตัวสีจาง และมีแถบยาวสีคล้ำ ครีบหางสีเหลืองอ่อน ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง

กินผลไม้ และแมลงเป็นอาหาร พบชุกชุมในแม่น้ำสายหลักของประเทศไทย

ปลานู๋ทราย

เป็นปลาที่มีลำตัวค่อนข้างกลม ส่วนหางค่อนข้างแบน ปากกว้างเฉียงขึ้นเล็กน้อย ครีบหางใหญ่ ตัวสีน้ำตาลอมแดง ครีบหางมีแถบสีคล้ำ 3-5 แถบ ท้องมีสีจาง

กินลูกปลา ลูกกุ้ง และหอยเป็นอาหาร พบได้ชุกชุมทั่วไปในแม่น้ำ ลำคลอง และหนองบึง

ปลากระทิงไฟ

เป็นปลาที่มีลำตัวยาวคล้ายปลากระทิง แต่ปากกว้างกว่า ลำตัวสีดำหรือม่วงคล้ำและมีลายประดวงสีแดงสดหรือส้ม ครีบคล้ำและมีขอบสีแดงส้ม เกล็ดละเอียด

กินลูกกุ้ง และลูกปลาเป็นอาหาร พบได้ในแม่น้ำภาคกลางและภาคใต้ เป็นปลาที่ใกล้สูญพันธุ์ในปัจจุบัน

ปลาสวาย

เป็นปลาที่มีลำตัวเรียวยาว แบนข้าง หัวแบนลงเล็กน้อย มีหนวด 2 คู่ สีลำตัวในปลาโตเต็มวัยเป็นสีเทาอมน้ำตาล บริเวณท้องสีขาว มีแถบ 3 แถบ พาดตามความยาวลำตัว ส่วนสวายเผือกจะมีสีขาวนวลอมเหลือง

กินผลไม้ พืชน้ำ และอินทรีย์สารหน้าดินเป็นอาหาร พบได้ในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำโขง

ปลาพลวงชมพู, กือเลาะฮ์

เป็นปลาที่มีลำตัวเพรียวทรงกระบอก หัวมน ริมฝีปากหนา ปากกว้างและมีหนวด 2 คู่ เกือบใหญ่ ลำตัวสีคล้ำอมน้ำตาล ด้านข้างสีเงินชมพูหรือทอง ท้องสีขาวครีบลำ ครีบกันสั้น ครีบหางเว้าลึก

กินแมลงน้ำ พืชน้ำ และผลไม้เป็นอาหาร พบในและลำธารที่เป็นป่าร่มครึ้มของภาคใต้